

Zarówno ilość spotkań oraz ich przebieg mieszkańcy powinny dostosować do swoich możliwości i potrzeb. Czasem cały proces decyzyjny odbywa się podczas jednego spotkania i wówczas należy go maksymalnie uprościć. Jeśli możemy pozwolić sobie na organizację większej ilości spotkań (np. 3, 4) należy szczegółowo zaplanować przebieg oraz efekty każdego z nich. Dla ułatwienia załączamy konspekt spotkań przygotowany na potrzeby projektu: „Głos Łodzian się liczy”. Być może pewne jego elementy będziecie mogli wykorzystać u siebie.

SPOTKANIE 1

CELE SPOTKANIA

- wprowadzenie uczestników w tematykę spotkań: cel, przebieg, zasady, podkreślenie roli mieszkańców w procesie,
- zebranie i uporządkowanie problemów i potrzeb mieszkańców w odniesieniu do miejsca zamieszkania,
- wybór najpilniejszych problemów do rozwiązania, które mogłyby być objęte finansowaniem ze środków rady osiedla.

Przebieg spotkania:

1. Wprowadzenie (40 min)

- Przedstawienie celu i przebiegu (harmonogramu) całego cyklu konsultacyjnego – rozdanie regulaminu konsultacji.
- Omówienie odpowiedzialności, jaka spoczywa na każdej stronie procesu.
- Przedstawienie, czym jest budżet osiedla i dlaczego mieszkańcy mają prawo bezpośrednio decydować o jego wydatkowaniu i wyborze projektów. Podkreślenie roli mieszkańców.
- Przedstawienie celu i przebiegu pierwszego spotkania.
- Przedstawienie się uczestników.
- Stworzenie „zasad pracy” obowiązujących w trakcie wszystkich spotkań + wyznaczenie osoby do notowania przebiegu ustaleń ze spotkań.

2. Zebranie problemów i potrzeb mieszkańców (50 min)

- Wprowadzenie do ćwiczenia – generowanie pomysłów, wskazywanie braków na osiedlu.

- Praca w podgrupach, maks. 6-osobowych. Zadaniem każdej osoby w podgrupie jest zastanowienie się, przedyskutowanie z innymi osobami i wypisanie:
  - a) miejsc niebezpiecznych i nieprzyjaznych,
  - b) miejsc brzydkich, nieładnych,
  - c) miejsc, które mają potencjał, ale są zaniedbane lub/i nie spełniają swojej roli,
  - d) miejsc, gdzie chciałabym/ chciałbym spędzać czas wolny na moim osiedlu,

Przedstawiciel każdej podgrupy prezentuje wyniki pracy na forum – osoby z sali mogą zadać krótkie pytania wyjaśniające. W trakcie dyskusji prowadzący zapisuje zgłoszone problemy i potrzeby.

3. Podsumowanie zebranych problemów i potrzeb (30 min)

- Osoba prowadząca porządkuje zgłoszone problemy i potrzeby podporządkowując im określone kategorie (np. bezpieczeństwo, potencjał). Prowadzący wychwytuje te, które są poza możliwościami rady osiedla. Efektem spotkania jest lista/tabela z problemami osiedla.
- Dyskusja podsumowująca. Prowadzący pyta o najczęściej pojawiające się problemy w różnych kategoriach, najczęściej wskazywane przez mieszkańców zagadnienia itp.

4. Wybór najbardziej palących tematów (15 min)

- Każda osoba otrzymuje 3 kropki do zaznaczenia najważniejszych – w jej opinii – problemów osiedla. Kropki rozdziela na flipczarcie zawierającym tabelę/listę problemów. Może rozdzielić te kropki na trzy różne zagadnienia, ale równie dobrze może przeznaczyć wszystkie 3 kropki na jedno konkretne zagadnienie. Pierwsze 5 zagadnień, które otrzyma największą liczbę kropek, będzie rozwijane na kolejnych spotkaniach w projekty, przeznaczone do dofinansowania.
- OP podlicza ilość kropek i przedstawia wyniki – w wyniku dyskusji i po policzeniu głosów wybranych zostało do dalszej pracy 5 problemów/ potrzeb.

5. Podsumowanie i zakończenie spotkania (15 min)

- Prowadząca/y przypomina, jakie ustalenia wyniknęły z dzisiejszego spotkania, co będzie się działo na kolejnym spotkaniu i pomiędzy nimi. Podkreśla, że dla spójności procesu ważne będzie uczestnictwo tych samych osób we wszystkich spotkaniach. Zachęca do przyprowadzenia innych mieszkańców osiedla na kolejne spotkanie.

Po pierwszym warsztacie, na stronie internetowej lub innym ogólnie dostępnym dla mieszkańców miejscu, zamieszczana jest lista problemów zgłoszonych przez mieszkańców wraz z ich rankingiem.

SPOTKANIE 2

CELE SPOTKANIA

- opracowanie wstępnych pomysłów na projekty.

Przebieg spotkania:

1. Wprowadzenie (ok. 25 min)

- Przywitanie.
- Przypomnienie roli moderatora i zasad pracy.
- Przypomnienie, co wydarzyło się na poprzednim warsztacie, do którego momentu doszliśmy, prezentacja wyników policzonych głosów – problemów.

2. Problemy mojego osiedla (30 min)

- Prowadzący prosi mieszkańców o przedstawienie pięciu problemów, które uznane zostały za najpilniejsze.
- Mieszkańcy otrzymują do ręki, wydrukowane, wszystkie zgłoszone problemy z poprzedniego spotkania.

3. Jak może być?- czyli cele naszych działań (35 min)

- Podział na kilkuosobowe zespoły.
- Przed spotkaniem, na ścianach w różnych miejscach Sali zawieszamy wybrane przez grupę problemy – osoby siadają przy problemie, nad którym chcą pracować (istnieje możliwość przechodzenia od grupy do grupy).
- Uczestnicy generują dużą ilość pomysłów na rozwiązanie problemu i spisują je na flipczarcie. Na tym etapie nie zastanawiamy się nad wykonalnością pomysłu – jest to “burza mózgów”. Uczestnicy mogą dowolnie zmieniać grupy i pracować nad różnymi problemami. Ważne, by każdy choć na chwilę “zajrzał” do każdej grupy i coś dopisał.

4. Po burzy mózgów (35 min)

- Mieszkańcy prezentują wyniki pomysłów na forum. Jest także czas na pytania z sali.
- Uczestnicy łączą się ponownie w zespoły (lub w pojedynkę), decydując się na wybór konkretnego pomysłu, nad którym chcą pracować. Mogą dobrać inne pomysły jako części składowe większego pomysłu (np. latarnia + wycięcie krzewów + ławki).
- Prowadzący prezentują formularz wniosku projektowego i tłumaczą zasady jego wypełnienia.

5. Wstępne projekty (30 min)

- Mieszkańcy wypełniają formularz wstępnymi pomysłami. Zalecane, by mieszkańcy zostawili formularze do wstępnej weryfikacji po spotkaniu.

6. Zakończenie (15 min)

- Podsumowanie z informacją, co wydarzy się na kolejnym spotkaniu i między nimi.

Drugi warsztat kończymy ze wstępnymi pomysłami na projekty. Między spotkaniami mieszkańcy mogą dopracowywać swoje pomysły (spotkać się), weryfikować budżet poszczególnych składowych projektów. Jednocześnie organ jednostki samorządu terytorialnego sprawdza „możliwość” wykonania wstępnych pomysłów na danym obszarze.

SPOTKANIE 3

CELE SPOTKANIA

- dopracowanie i złożenie projektów,
- poznanie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń projektów

Przebieg spotkania:

1. Wprowadzenie (25 min)

- Przywitanie.
- Przypomnienie tego, co dotychczas wydarzyło się w trakcie spotkań, przypomnienie zasad pracy.
- Przedstawiamy plan pracy podczas spotkania.
- Mieszkańcy prezentują projekty zakwalifikowane do tego etapu konsultacji.
- Prezentowane są wyniki wstępnej weryfikacji projektów przeprowadzonej przez

przedstawicieli delegatury urzędu miasta.

2. Dyskusje w grupach problemowych, tematycznych (60 min)

- Podział na grupy.
- Mieszkańcy dopracowują swoje pomysły, kończą wypełnianie projektów.
- Uczestnicy w grupach mają za zadanie opisać zaproponowany projekt w kategoriach ich mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, jakie mogą pojawić się w związku z ich realizacją.

3. Prezentacja projektów na forum (60 min)

- Uczestnicy prezentują na forum mocne i słabe strony swoich projektów oraz szanse i zagrożenia związane z ich realizacją. Prezentacji towarzyszą pytania z Sali.
- Mieszkańcy mają czas na zmiany w swoich projektach, które mogłyby się nasunąć w wyniku dyskusji.

4. Zakończenie (10 min)

- Mieszkańcy przekazują realizatorom programu gotowe projekty.
- Prowadząca przedstawia zasady głosowania, jakie obowiązywać będą na ostatnim spotkaniu i rozdaje regulamin głosowania uczestnikom.

SPOTKANIE 4

CELE SPOTKANIA

- Wybór projektu przeznaczonego do dofinansowania

Przebieg spotkania:

1. Wprowadzenie (30 min)

- Przypomnienie tego co dotychczas wydarzyło się w trakcie spotkań, przypomnienie zasad pracy.
- Przedstawiamy plan pracy podczas spotkania.
- Przedstawienie zasad głosowania nad projektami.

2. Prezentacja projektów (60 min)

- Autorzy prezentują projekty na forum. Mieszkańcy mogą zadawać pytania dotyczące ich realizacji i zastosowania. Prowadzący zawsze zadaje prezentującym te same pytania – jak oszacowano budżet, a także jakie grupy mieszkańców skorzystają z inwestycji (chyba, że pytania padły już wcześniej z sali).

3. Głosowanie (60 min)

- Rozdanie zasad głosowania.
- Weryfikacja miejsc zamieszkania uczestników, wydanie kart do głosowania oraz głosowanie.
- Rozdanie ankiet ewaluacyjnych.
- Liczenie głosów i prezentacja wyników głosowania

4. Zakończenie (10 min)

- Podziękowanie mieszkańcom za aktywność i udział w projekcie. Przypomnienie, kiedy rozpocznie się realizacja zwycięskiego projektu. Zachęcenie do utrzymywania kontaktu z radą osiedla.